

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris
Angelici Ordinis Prædicatorum**

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

Vtrū[m] necesse sit esse aliquem qui baptizatum de sacro fonte recipiat?

7

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

aliud sacramentum : sed Christus , qui est vnuſ , in-
teriorius baptizans , vnum sacramentum per utrumque
conferret .

Ad primum ergo dicendum , quod ratio illa locum
habet in his , quae agunt propria virtute . Sed homi-
nes non baptizant propria virtute , sed virtute Chri-
ſti : qui cum sit vnuſ , per vnum ministrum perficit
ſuum opus .

Ad secundum dicendum , quod in caſu neceſſitatis
vnuſ poſſet ſimil plures baptizare ſub hac forma ,
Ego vos baptizo : puta , ſi immineret uina , aut gla-
diuſ , aut aliquid hiuſmodi , quod omnino moram non
pateretur , ut ſigillatim omnes baptizarentur . Nec per
hoc diuerſificaretur forma ecclieſia : quia plurale
non eſt niſi ſingulare geminatum , prefertim cum plu-
raliter dicitur Matth . vlt . Baptizantes eos , &c . Nec
eſt simile de baptizante & baptizato : quia Christus
qui principaliter baptizat , eſt vnuſ , ſed multi per ba-
ptiuſum efficiuntur vnuſ in Chriſto .

Ad tertium dicendum , quod (ſicut ſupra dictum
eſt *) integritas baptii mihi conſiſtit in forma verbo-
rum , & in uſu materie . Et ideo neque ille , qui tan-
tum veſta profert , baptiza ; neque ille qui immegrit .
Et ideo ſi vnuſ veſta proferat , & aliud immegrit , nul-
la forma verborum poterit eſſe conueniens . Neque
enim poterit dici , Ego te baptizo (cum ipſe non
immegrit , & per confequens non baptizet) : neque
etiam poterit dici , Nos te baptizamus , cum neuter
baptizet . Si enim duo fiuit , quorum vnuſ unam par-
tem libri ſcribat , & aliud aliam , non erit propria lo-
cutio . Nos ſcripſimus librum iſtum , ſed tynedochi-
ca , in quantum totum ponitur pro parte .

ARTIC. VII.

*Vtrum in baptismo requiratur aliquis qui baptiza-
tum leuet de ſacro fonte ?*

Ad septimum ſic proceditur . Videtur , quod in ba-
ptismo non requiratur aliquis , qui baptizatum
de ſacro fonte leuet . Baptismus enim noſter per
Tertia Partis Vol . iij .

382

inf. ar. 8.

K ba-

146 QVÆST. LXVII. ART. VII.
baptismum Christi consecratur, & ei conformatur.
Sed Christus baptizatus, non est ab aliquo de fonte
susceptus: sed sicut dicitur Matth. 3. Baptizatus Iesus
confestim ascendit de aqua. Ergo videtur, quod nec
in aliorum baptismo requiratur aliquis, qui baptiza-
tum de sacro fonte suscipiat.

¶ 2 Præterea, Baptismus est spiritualis regenera-
tio, ut dictum est *. Sed in carnali generatione non
requiriatur nisi principium aetuum, quod est pater;
& principium passuum, quod est mater. Igitur cum
in baptismis locum patris obtineat ille qui baptizat,
locum autem matris, ipsa aqua baptismi: (vt August.
dicit * in quodam serm. Epiph.) videtur, quod non
requiratur aliquis alius, qui baptizatum de sacro fon-
te leuet.

¶ 3 Præterea, In sacramentis ecclesiæ nihil deri-
forium fieri debet. Sed hoc derisorium videtur, quod
adulti baptizati, qui seipso sustentare possunt, & de
sacro fonte exire, ab alio suscipiantur. Ergo videtur,
quod non requiratur aliquis, praecipue in baptismis
adulorum, qui baptizatum de sacro fonte leuet.

S E D contra est, quod Dion. † dicit 2. cap. eccl.
hierar. quod sacerdotes assumentes baptizatum, tra-
duunt eum ad educationem susceptoris & duci.

R E S P O N D E O dicendum, quod spiritualis
regeneratio, quæ fit per baptismum, assimilatur
quodammodo generationi carnali. Vnde dicitur 1. Petri 2. Sicut modo geniti infantes, rationabiles, &
sine dolo, lac concupiscite. In generatione autem
carnali parvulus nuper natus, indiger nutrice & pa-
dagogo. Vnde & in spirituali generatione baptismi
requiritur aliquis, qui fungatur vice nutricis & pa-
dagogi, informando & instruendo eum, quasi noui-
tium in fide de his quæ pertinent ad fidem & vitam
Christianam. Ad quod prælati ecclesiæ vacare non
possunt, circa communem curam populi occupati:
parvuli enim & nouitii indigent speciali cura præter
communem. Et ideo requiritur, quod aliquis susci-
piat

piat baptizatum de sacro fonte, quasi in suam instru-
ctionem & tutelam. Et hoc est, quod Dionys. dicit
vltimo capite ecclesias. hierarch. Diuinis nostris du-
cibus (id est Apostolis) ad mentem venit, & visum
est suscipere infantes secundum istum sanctum mo-
dum, quod naturales pueri parentes, traderent pue-
rum cuidam docto in diuinis pædagogo, & reliquum
sub ipso puer ageret, sicut sub diuino patre, & sal-
uationis sanctæ susceptore.

Ad primum ergo dicendum, quod Christus non
est baptizatus, ut ipse regeneraretur, sed ut alios re-
generaret. Et ideo post baptismum non indiguit pæ-
dagogo tamquam parvulus.

Ad secundum dicendum, quod in generatione
carnali non requiritur ex necessitate nisi pater & ma-
ter. Sed ad facilem partum, & educationem pueri co-
uenientem, requiritur obstetrix & nutrix, & pæda-
gogus: quorum vicem implet in baptismo ille qui
puerum de sacro fonte leuat. Vnde non est de ne-
cessitate sacramenti: sed unus solus potest aliquem ^{alias in}
baptizare, necessitate imminentia.

Ad tertium dicendum, quod baptizatus non susci-
pitur a patrino de sacro fonte, propter imbecillita-
tem corporalem: sed propter imbecillitatem spiri-
tualem, ut dictum est *.

in co. Apo

ARTIC. VIII.

Vtrum ille, qui aliquem leuat de sacro fonte, tenea-
tur ad eius instructionem?

383

A D octauum sic proceditur. Videtur, quod ille
qui suscipit aliquem de sacro fonte, non oblige-
tur ad eius instructionem. Quia nullus potest in-
struere, nisi instruitus. Sed etiam quidam non instru-
ti, sed simplices admittuntur leuare aliquem de sa-
cro fonte. Ergo ille qui suscipit baptizatum, non
obligatur ad eius instructionem.

inf. q. 71.

a. 1. ad 3

et 4. d. 6.

q. 2. a. 2.

q. 3. cor.

q. ad 3.

¶ 2 Præterea, Filius magis potest a patre instrui,
quam ab alio extraneo: nam filius habet a patre
esse & nutrimentum & disciplinam: ut Philos. dicit

K. a. in 8.